

ved Siden af det Maal, han tilsigtede. Han sagde til mig, at jeg ikke kendte Gøteborg-Systemet. Dette foreligger nu ikke til Drøftelse, og jeg skal ikke komme ind paa dets Enkeltheder. Jeg har ikke sagt, at denne Lov er det samme som Gøteborg-Systemet, jeg har kun sagt, at disse Bestemmelser ere Dele af det, og det ere de, skønt Lovforslaget ogsaa har Afgivelser derfra. Loven foreskriver jo her, at Bevilling til Udsækning og Handel med Spiritus ikke kan gives til Selskaber, men i Gøteborg er det netop Selskaber, som forestaa Handel og Udsækning med Spiritus. Her er altsaa en Forskel. Jeg skal slet ikke komme ind paa at behandle Gøteborg-Systemet i dets Helhed, men de enkelte Bestemmelser deraf, hvis Virkninger jeg har haft Lejlighed til at se, have givet mig sørgelige Erfaringer for, at de kunne virke som en Advarsel mod andre Steder at komme ind paa det samme.

Saa var det ærede Medlem ogsaa voldsom overlegen, da han spurgte, om Bøndernes Forhold i forforrige Aarhundrede ogsaa vare en Følge af Søndagsforbudet. Jeg har ikke nævnet med et eneste Ord, at det var paa Grund af et Søndagsforbud, men det var paa Grund af Forbudet mod Brændevinsbrænding paa Landet. Den maatte ikke finde Sted, men Bønderne brændte Brændevin alligevel, gravede Brændevinstøjet ned i Jorden, naar Toldembedsmændene kom, gravede det op igen bag efter og brændte Brændevin ligesom tidligere. Det var et almindeligt Forbud, men det førte til det stik modsatte Resultat baade i den ene og den anden Henseende, hvilket jeg allerede den Gang skildrede og ikke skal komme nærmere ind paa.

Saa sagde det ærede Medlem ogsaa, at her har man et Eksempel paa, at den færøske Befolkning er bleven oplyst; Oplysningen havde gjort sin Virkning, og Resultatet af Oplysningen skulde være, at vi her skulde gøre, hvad den færøske Befolkning ønskede. Jeg maa benægte disse Udtalelsers Rigtighed, de staa ganske i Modstrid med, hvad det ærede Medlem for Færøerne (Efferøe) sagde. Det ærede Medlem for Færøerne sagde, at han betragtede Forslaget som en midlertidig Foranstaltning, men i øvrigt mente han principalt, at det var Oplysning og Opdragelse af Befolkningen, som skulde gøre Udslaget. Heraf følger altsaa, at naar Oplysningen og Opdragelsen have gjort tilstrækkelig Virkning, kan man undvære den Slags Ting. Efter hvad det ærede

Medlem for Færøerne altsaa mener, er Forslaget et Bevis paa, at Opdragelse og Oplysning endnu ikke ere trængte tilstrækkelig igennem deroppe, og derfor maa man give disse Tvangsforholdsregler. Jeg synes imidlertid, at naar Oplysning og Opdragelse have gjort saa god Virkning hidtil, bør man ogsaa blive ved at arbejde paa denne Maade, saa vil man ganske sikkert kunne undvære disse Forholdsregler allerede nu. Det ærede Medlem for Aalborg Amts 5te Valgkreds staa altsaa i uløselig Modsætning til det ærede Medlem for Færøerne med Hensyn til Karakteren af den Henvendelse, der er kommen fra det færøske Lagting. Jeg kan ikke af de Udtalelser, som ere fremkomne, komme til den Erkendelse, at dette Lovforslag vil føre til det tilsigtede Maal. Vel har jeg al Agtelse og Respekt for Befolkningen paa Færøerne, naar den ønsker at naa det Maal, men den griber ganske sikkert fejl af Midlerne. Nu kende vi ganske sikkert ikke den færøske Befolkning, men for at foretage et saadant positivt Skridt skal man lægge Oplysninger paa Bordet, som vise, hvorledes Stillingen er. Men der mangler saadanne Oplysninger. Min Meningsfælle i Landstinget har forlangt dem, men uden at faa dem. Derfor stiller jeg mig ganske som min Meningsfælle i Landstinget og stemmer imod Forslaget.

Justitsministeren (Alberti): Der er meget, som jeg kan være ganske enig i af, hvad det ærede Medlem udtalte med Hensyn til det kommunale Selvstyres naturlige Begrænsning overfor de enkelte Personers Rettigheder, men det forekommer mig rigtigt nok, at det slet ikke kan finde Anvendelse i en Sag som denne, hvor Forholdet er det, at næsten hele, maaske hele Befolkningen paa Færøerne anser den undskrænkede Brændevinshandel og Brændevinsdrikning for at være en Pest, der bør fordrives. Jeg mener, at overfor noget saadant kunne den enkeltes personlige Ønsker slet ikke komme i Betragtning.

L. Rasmussen (Vejle Amts 1ste Valgkreds): Jeg hørte til min Overraskelse, at den højtærede Minister ikke selv synes at sympatisere med det Lovforslag, han har forelagt og anbefalet. Jeg forstod det saaledes, at den højtærede Minister ikke vilde give sin Tilslutning til et lignende Lovforslag, der skulde gælde her for Landet. Under disse Forhold forekommer det mig, at det vilde være rigtigere, om man i Stedet for vedtog et Lovforslag, der maaske